

Scénář k rozhlasové reportáži

V roce 1954, než jsem šla do první třídy, přijeli vojáci, kteří přinesli špatnou zprávu, že můj strýc, který byl u „pétépáků“ bohužel se vrátil, jak se říká, v cínové rakvi. V tom roce 1954 to taky bylo dost drsné, protože jednak ho dovezli s takovou eskortou, ta rakev se nemohla otevřít. Bylo tam jen takové malinké okýnko.

Tak začíná vzpomínání paní Mileny Novotné, která se narodila v lednu roku 1948 v České Vsi. Tam se její rodiče přistěhovali z Valašska po druhé světové válce.

Z toho Valašska přišlo řádově asi tak 45 rodin v čele s panem řídícím Bučkem. A hned v tom roce 1945 začaly prostě chodit do školy děti a on tam dělal ředitele. Pan Buček byl prostě, bych řekla, takový prvorepublikový učitel a ředitel školy, takové pětitřídky, kde učili děcka takovým praktickým věcem, jako číst, psát, počítat, roubovat stromy, chovat včely nebo pěstovat zeleninu.

Krásné vzpomínky na školní léta občas překrývají černé mraky událostí padesátých let minulého století. Rodiče paní Mileny museli odevzdat své hospodářství státu a vstoupit do tzv. jednotného zemědělského družstva.

Byly prostě různé sankce, dostávali takové dodávky, neboli takové odvody třeba mléka, obilí apod., že to nebyli schopni vůbec vyprodukovat.

Nejen soukromě hospodařící zemědělci se museli podřídit novým pořádkům. Za své vzaly rodinné tradice, zvyky, ale třeba i náboženské přesvědčení. Paní Milena vzpomíná, že v roce 1954 byla u prvního svatého přijímání společně s padesáti dalšími dětmi. Během několika měsíců už děti do kostela nechodily.

Protože jsem neměla úplně špatné známky, tak jsem si říkala, že bych mohla zkusit medicínu, kam jsem se také přihlásila. A bohužel jsem se na tu medinu nedostala. Byl uliční výbor a vyhodnotil to v tom duchu, že prostě nejsme spolehliví, že chodíme do kostela.

Do politiky se paní Novotná zapojila v listopadu 1989. Impulsem byl brutální zásah pořádkových sil na Národní třídě. Její děti právě studovaly na vysokých školách.

Byly volby, přemluvili mě, abych kandidovala. Takže tak jsem se stala starostkou.

Devadesátá léta dvacátého století přinesla mnoho změn ve společnosti. Město Jeseník se po několika desítkách let opět stalo městem okresním. Díky zkušenostem z komunální politiky uspěla paní Milena ve výběrovém řízení a stala se první a zároveň jedinou přednostkou staronového okresu.

V srpnu 1997 stála paní Milena jako přednostka před velkou životní zkouškou. Obloha nad českou republikou se na několik dní zatáhla a z mraků padaly nekonečné provazce vody.

Že nám vrtulníkama přivezli díky tomu leteckému mostu pitnou vodu a potraviny a všechno možné. Já osobně jsem u toho nebyla, protože jsem bohužel většinou seděla někde na štábu a snažila jsem se zajistit ty věci.

Osobní prožitek byl, že jsem se řádově po třech dnech vrátila, protože do České Vsi se nedalo přijet že. Už jsme bydleli tady. Takže jsem se dostala vlastně přes Lázně. Bylo mi do breku. To bylo hrozné, ten pohled byl hrozný. To bylo prostě ... Ta řeka tady uprostřed, že. A všude bahno, všechno ... Děs a hrůza.

Dnes si paní Milena užívá důchodu ve svém rodném domku. Maminka tří dětí a babička osmi vnoučat je však stále aktivní. Podílí se na životě obce. Je členkou několika organizací. Energie má na rozdávání.

Na naši zatím nevyslovenou otázku sama odpovídá:

Nic není nemožné tomu, kdo chce.